

ÉVES jelentés

2000

*L***EVES**
jelentés

2000

TARTALOM

KIEMELT ADATOK	3
AZ OTP BANK RT. FELSŐ VEZETÉSE	4
AZ ELNÖK-VEZÉRIGAZGATÓ ÜZENETE	5
GAZDASÁGI, MONETÁRIS ÉS SZABÁLYOZÁSI KERETEK 2000-ben	8
ÜZLETÁGI JELENTÉSEK	11
VEZETŐI ELEMZÉS	25
<i>A vezetés elemzése a Bank vagyoni, pénzügyi helyzetének alakulásáról</i>	26
<i>Pénzügyi kimutatások összefoglalója</i>	47
<i>A Bank magyar és nemzetközi számviteli elvek (IAS) alapján készített eredménykimutatásának különbsége a 2000. december 31-ével zárult évben</i>	48
PÉNZÜGYI JELENTÉS	51
<i>Könyvvizsgálói jelentés (nem konszolidált, MSZSZ szerint)</i>	52
<i>Mérleg (nem konszolidált, MSZSZ szerint)</i>	53
<i>Eredménykimutatás (nem konszolidált, MSZSZ szerint)</i>	56
<i>Könyvvizsgálói jelentés (konszolidált, MSZSZ szerint)</i>	57
<i>Mérleg (konszolidált, MSZSZ szerint)</i>	58
<i>Eredménykimutatás (konszolidált, MSZSZ szerint)</i>	61
<i>Könyvvizsgálói jelentés (nem konszolidált, IAS szerint)</i>	62
<i>Mérleg (nem konszolidált, IAS szerint)</i>	63
<i>Eredménykimutatás (nem konszolidált, IAS szerint)</i>	64
<i>Cash-flow kimutatás (nem konszolidált, IAS szerint)</i>	65
<i>Saját tőke változásának kimutatása (nem konszolidált, IAS szerint)</i>	66
<i>Jegyzetek</i>	66
RÉSZVÉNYESI INFORMÁCIÓ	85
<i>Az OTP Bank Rt. Igazgatósága</i>	86
<i>Az OTP Bank Rt. Felügyelő Bizottsága</i>	87
<i>Részvényeseknek szóló információk</i>	88

KEMELT ADATOK

EREDMÉNYKIMUTATÁS	1999 millió Ft	2000 millió Ft	VÁLTOZÁS %
Nettó kamatbevétel	84.002	86.853	3,4%
Nem kamatjellegű bevétel	30.291	38.964	28,6%
Összes bevétel	114.293	125.817	10,1%
Nem kamatjellegű kiadás	74.586	77.669	4,1%
Működési eredmény	39.707	48.148	21,3%
Céltartalékképzés és hitelezési veszteség	10.249	7.932	-22,6%
Adózás előtti eredmény	33.271	40.216	20,9%
Adózás utáni eredmény	28.337	32.483	14,6%

MÉRLEG*	1999 Mrd Ft	2000 Mrd Ft	VÁLTOZÁS %
Összes eszköz	1.767,5	1.931,3	9,3%
Ügyfélkihelyezések állománya	478,4	614,1	28,4%
Lakossági hitelek	150,8	180,2	19,5%
Vállalkozói hitelek	291,4	393,2	35,0%
Önkormányzati hitelek	36,2	40,7	12,4%
Bankközi kihelyezések	277,7	233,9	-15,8%
A portfolióban lévő állampapírok állománya	300,9	439,0	45,9%
Ügyfélbetétek állománya	1.507,6	1.633,0	8,3%
Lakossági betét	1.214,0	1.308,1	7,8%
Vállalkozói betét	189,9	210,9	11,1%
Önkormányzati betét	103,7	114,0	9,9%
Teljes kinnlevőségállomány	791,0	881,7	11,5%
Problémamentes kinnlevőségek	746,0	841,0	12,7%
Minősített állomány	45,0	40,7	-9,6%
Kockázati céltartalék	23,6	22,9	-3,0%
Saját tőke	100,7	127,5	26,7%

TELJESÍTMÉNYMUTATÓK	1999	2000
Kiadás/bevétel arány %	65,3	61,7
Átlagos saját tőke arányos eredmény (ROAE) %	31,62	28,47
Átlagos eszközarányos eredmény (ROAA) %	1,67	1,76
Tőkemegfelelési mutató %	15,23	15,45
1 részvényre jutó eredmény (EPS) hígítatlan (Ft)	1.071,88	1.241,32
1 részvényre jutó eredmény (EPS) hígított (Ft)	1.012,06	1.160,11
1 alkalmazottra jutó mérlegfőösszeg (ezer Ft)	208.020	237.344
1 alkalmazottra jutó összes bevétel (ezer Ft)	12.663	14.916

PIACI RÉSZESÉDÉS*	1999	2000
Lakossági betétek piacán %	42	41
Lakossági hitelek piacán %	47	34
Vállalkozói betétek piacán %	13	12
Vállalkozói hitelek piacán %	12	11
Önkormányzati betétek piacán %	82	81
Önkormányzati hitelek piacán %	72	72

* december 31-én

AZ OTP BANK RT. FELSŐ VEZETÉSE

DR. PÉDER ZOLTÁN
alelnök, vezérigazgató-helyettes
STRATÉGIAI ÉS PÉNZÜGYI DIVÍZIÓ

DR. CSÁNYI SÁNDOR
elnök-vezérigazgató

LÉNKGÉZA
vezérigazgató-helyettes
HITELENGEDÉLYEZÉSI DIVÍZIÓ

WOLF LÁSZLÓ
vezérigazgató-helyettes
KERESKEDELMI BANKI DIVÍZIÓ

PÁP GYULA
vezérigazgató-helyettes
IT ÉS LOGISZTIKAI DIVÍZIÓ

LANTOS CSABA
vezérigazgató-helyettes
LAKOSSÁGI DIVÍZIÓ

AZ ELNÖK-VEZÉRIGAZGATÓ ÜZENETE

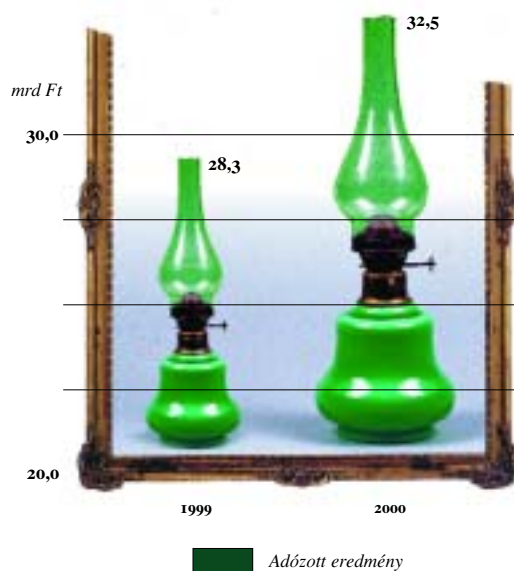
A 2000. év az innovatív fejlesztések jegyében telt az OTP Banknál. Az új évezred küszöbén a Banknak olyan környezetben kell mind a részvényesek, mind az ügyfelek elvárásainak megfelelnie, amelyet leginkább a technológiai fejlődés felgyorsulása és a globalizáció jellemez.

Minden pénzügyi intézmény számára óriási kihívás annak a stratégiájának a kidolgozása, amellyel tradicionális pénzügyi szolgáltatóból az „online világban” is versenyképes szervezetté válhat. Ez csakis folyamatos technológiai és termékfejlesztéssel valósulhat meg, amely az ügyfelekkel való még szorosabb kapcsolatra, az ügyféligények megértésére és az annak való megfelelésre, értékteremtésre épül. 2000-ben az OTP Bank és a Bankcsoport jelentős lépéseket tett annak érdekében, hogy a stratégiájában megfogalmazott jövőképek megfelelően: hosszú távon Magyarország vezető univerzális pénzügyi szolgáltatója maradjon, piacvezető az elektronikus csatornák és szolgáltatások fejlesztésében.

A Bank – az elmúlt évek tendenciáját folytatva – 2000-ben is kiemelkedő teljesítményt nyújtott, különös tekintettel az eredményesség alakulására. Az OTP Bank 2000. évi adózás előtti eredménye 40,2 milliárd forint volt, mely 20,9%-kal magasabb az 1999. évinél. Az adózott eredmény – magasabb tényleges adózási kulcs mellett – 14,6%-kal haladta meg az előző évit, és 32,5 milliárd forintot ért el. A 2000. év eredménye után fizetett osztalék összege 5,3 milliárd forint, azaz 1 részvényre vetítve 200 forint. Az eredmény jelentős növekedése annak köszönhető, hogy a Bank teljesítette a 2000. évi üzletpolitikában kijelölt célokat, mind a nem kamatjellegű bevételek dinamikus növelésére, mind a banküzemi költségek szigorú ellenőrzésére és relatív csökkentésére, mind a kinnlevőség-állomány minőségének javítására vonatkozóan. A Bank terveinek megfelelően alakultak a jövedelmezőségi és hatékonysági mutatók is 2000-ben, az átlagos eszközarányos nyereség (ROAA)

1,76%, az átlagos saját tőke arányos nyereség (ROAE) 28,5% (reálértéken 18,7%) lett. Kimagasló mértékű volt a nem kamatjellegű bevételek összes bevételhez viszonyított arányának, illetve a kiadás/bevétel hányadosnak a javulása (az előbbi 26,5%-ról 31,0%-ra nőtt, míg az utóbbi 65,3%-ról 61,7%-ra csökkent).

A jövedelmezőség – évek óta töretlen – növekedését úgy sikerült elérnünk, hogy a Bank megőrizte, sőt néhány kiemelt területen javította piaci pozícióját. Az OTP Bank a magyar bankrendszeren belül továbbra is az ország legnagyobb bankja, 1.931,3 milliárd forintos mérlegfősszege a bankrendszer összes eszközének 23%-a, és közel két és

félszerese a második legnagyobb bankénak. A Bank részesedése a bankrendszer összes betétállományából 32%, összes hitelállományából 15% volt 2000 végén. Piaci részesedésünk megőrzése és jövedelmezőségünk növekedése annak a munkának az eredménye, amely az ügyféligények egyre tökéletesebb kielégítését teszi lehetővé évről-évre. 2000-ben a termékfejlesztés és a banküzemi háttér fejlesztése terén is jelentős eredményekről számolhatok be.

AZ ELNÖK-VEZÉRIGAZGATÓ ÜZENETE

Az OTP Bank az elsők között kezdte meg online szolgáltatásainak kifejlesztését, és mára már elmondhatjuk, hogy a legsokoldalúbb szolgáltatást nyújtja ezen a gyorsan fejlődő területen, ügyfelei számtalan csatornán érik el szolgáltatásait. 2000-ben megújult a Bank internetes honlapja, az OTP HáziB@NK, a TeleBANK és a Mobil TeleBANK szolgáltatásai pedig tovább bővültek. Az elektronikus csatornákat használó ügyfelek száma az év folyamán rendkívül dinamikusán nőtt, külön büszkék vagyunk arra, hogy HáziB@NK szolgáltatásunk révén a magyarországi internet banki ügyfelek piacán a Bank részesedése meghaladja a 80%-ot.

Ugyancsak jelentős fejlesztéseket hajtott végre a Bank a kártyaszolgáltatások terén. A C-hitel bevezetésével sor került az első rulírozó hitelkártya kibocsátására, amelyet már nem csak OTP lakossági folyószámlával rendelkező ügyfeleink vehetnek igénybe. A termék sikerességét jelzi, hogy fél év alatt közel 23 ezer darabot értékesítettünk. Az üzleti kártyák köre is új konstrukcióval, az OTP Bank – METRO kártyával gyarapodott. A termék- és technikai fejlesztéseknek is köszönhetően az összes kibocsátott kártyák száma 7,4%-kal, 2,9 millióra növekedett. Jelentős növekedés tapasztalható a kártyás tranzakciók számában és a lebonyolított forgalom nagyságában is: 17,5%-os növekedés eredményeként az éves tranzakciószám megközelítette a 73 millió darabot, az éves forgalom pedig 1.590,5 milliárd forintot tett ki, ami 33,2%-os emelkedést jelent 1999-hez képest.

Az ügyfélkiszolgálás színvonalának javításához hozzájárult az ATM-ek és POS-ek számának további növelése (2000 végén 1.065 ATM-et és 15.197 POS terminált működtetett a Bank), 24 órás automata zóna kialakítása újabb fiókokban, illetve a nagy forgalmú, kiemelt bankfiókok felújításának folytatása. Az IT rendszer korábbi években megkezdett fejlesztésének újabb fázisa az üzembiztonság fokozását és a tárolókapacitás növelését célozta.

Az ügyféligények teljes körű kielégítése ma már elképzelhetetlen biztosítási, nyugdíjpénztári, befektetési és vagyongazdálkodási szolgáltatások nélkül. Az OTP Bankcsoport tagjai jelen vannak ezeken a gyorsan növekvő piacokon, illetve a leányvállalatok több más területen is kiegészítik, segítik a Bank működését. A Bank konszolidált mérlegfőösszege 2.077,1 milliárd forint volt 2000. december 31-én,

10,9%-kal több, mint egy évvel korábban, és 7,6%-kal haladta meg az anyavállalat mérlegfőösszegét. A 2000. évi konszolidált adózás előtti eredmény 47,6 milliárd forintot tett ki, ami 26,9%-kal magasabb az 1999. évinél. A leányvállalatok eredménye a Bank konszolidált eredményében 15,5%-ot képviselt.

A legkiemelkedőbb eredményeket – az üzletpolitikai céloknak megfelelően – a biztosítási és a nyugdíjpénztári piacon, valamint a befektetési alapkezelés, az ingatlanfejlesztés és a gépjármű-finanszírozás terén érte el a Bankcsoport. Az OTP-Garancia Biztosító Rt. 2000-ben is a biztosítási piac legdinamikusabban fejlődő szereplőinek egyike volt. 38,8 milliárd forint díjbevételért ért el, ami 42,4%-kal több, mint egy évvel korábban. Még erőteljesebb (68,1%) volt a növekedés az élet- és bankbiztosítási üzletágban. A Biztosító piaci részesedését az összes biztosítási díjbevételből 10%-ra, az életbiztosítási díjbevételekből 12%-ra növelte, mindeközben adózás előtti eredményét is több mint duplájára növelte és tartalékait is jelentősen gyarapította.

A Bankcsoport mind a magánnyugdíjpénztári, mind az önkéntes nyugdíjpénztári szolgáltatások terén piacvezető. Az OTP Magánnyugdíjpénztár tagjainak száma 509 ezerről 568 ezerre, vagyona 19 milliárd forintról 39 milliárd forintra emelkedett 2000-ben. Az OTP Önkéntes Nyugdíjpénztár tagjainak száma 91 ezerről 117 ezerre, vagyona 16 milliárd forintról 23 milliárd forintra nőtt az elmúlt évben. Az OTP Pénztárszolgáltató Rt. piaci részesedése ennek köszönhetően a kezelt egyéni számlák alapján 21%, a kezelt vagyon alapján 16% volt 2000. december 31-én.

Tovább nőtt a Bankcsoport piaci részesedése a befektetési alapkezelésben, az 1999. évi 42%-ról 49%-ra. Ezzel az OTP Alapkezelő Rt. megszilárdította piacvezető pozícióját. A siker részben a termékkínálat bővülésének (OTP MAXIMA néven hazai kötvényalap bevezetése), részben a szélesebb körű elérhetőségnek (2000-ben lehetővé vált egyes befektetési jegyek adásvétele a TeleBANK Centeren, illetve interneten keresztül is) köszönhető. A társaság által kezelt befektetési alapok összvagyonja az év során 44,8%-kal növekedett, és év végére elérte a 273,4 milliárd forintot. A 2000. évi adózás előtti eredmény 1.655 millió forint volt, ami 24,6%-kal haladja meg az előző évit.

AZ ELNÖK-VEZÉRIGAZGATÓ ÜZENETE

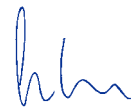
Az OTP Ingatlan Rt. sikeresen használta ki az ingatlanpiac megélénkülését és jelentős ingatlanfejlesztést hajtott végre, ezzel megőrizte első helyét az újlakás-építési piacon. A társaság 2000. évi értékesítési árbevétele 7,9 milliárd forintot, míg adózás előtti eredménye 758 millió forintot ért el. A Magyar Ingatlanszövetség 1999 után 2000-ben is az OTP Ingatlan Rt.-nek ítélte „Az év ingatlanfejlesztője” címet.

A Bank és a Bankcsoport 2000. évi teljesítménye a piaci érték mutatók alakulásában is visszatükröződik. 2000. december 31-én az egy törzsrészvényre jutó hígítatlan konszolidált eredmény (EPS) 1.475,38 forint volt, 31,5%-kal több, mint 1999-ben. Az 1 darab 1.000 forint névértékű részvényre jutó konszolidált saját tőke 30,2%-kal, 5.111 forintra emelkedett az év során.

A Bank elkészítette középtávú – 2001–2005-ig szóló – stratégiáját, melyben az organikus fejlődés fő iránya mellett az akvizitív növekedés lehetőségét is számításba vette, mind a hazai, mind a kelet-európai régióban. A belföldi növekedés előtérbe helyezése keretében 2000 utolsó hónapjaiban átvilágításra került a Postabank, melynek megvételére azonban nem került sor. A Bank a jövőben továbbra is folytatni kívánja a hazai, valamint a régiós akvizíciós lehetőségek feltárását.

Meggyőződésem, hogy az OTP Bankcsoport képzett alkalmazotti bázisára építve megőrizi hazai és erősíti középkelet-európai pozícióját, és meg tud felelni az új kihívásoknak. A nemzetközi hitelminősítő cégek pozitív értékelései alátámasztják a vezetés optimizmusát: a Moody's elemzése az OTP Bankot a térség legerősebb banki intézményeként említi, amely nemcsak 2000-ben, de az

elkövetkező években is domináns szereplő marad a kelet-közép európai piacon. Részvényeseinket, ügyfeleinket és alkalmazottainkat külön köszönet illeti azért, hogy tevékenységükkel, lojalitásukkal hozzájárultak a Bank és a Bankcsoport sikereihez.

Dr. Csányi Sándor
elnök-vezérigazgató

GAZDASÁGI, MONETÁRIS ÉS SZABÁLYOZÁSI KERETEK 2000-BEN

A magyar gazdaság 2000. évi fejlődését a rendszerváltás óta elért legmagasabb gazdasági növekedés, stabil külső és belső egyensúlyi helyzet, bővülő vállalatközi kereslet, továbbá csökkenő munkanélküliségi ráta jellemezte. A gazdaság igen jó teljesítményét az ipari termelés rendkívül gyors fejlődése, az élénkülő belföldi kereslet és a világgazdasági konjunktúra indukálta dinamikus exportbővülés eredményezte. A világgazdasági ár- és árfolyamváltozások, valamint a hazai élelmiszerárak korrekciója azonban lefékezte, sőt júliusban megállította az infláció csökkenő tendenciáját.

2000-ben a bruttó hazai termék (GDP) 5,2%-os éves növekedése felülmúlta az EU tagországok és a rendszerváltó országok többségének gazdasági fejlődését. A negyedéves adatokban azonban a tendenciaváltás jelei mutatkoztak. Az első negyedévben még 6,5%-os volt az előző év azonos negyedévéhez mért GDP bővülés, amit negyedévről-negyedévre folyamatosan lassuló növekedési ütem követett.

A gazdasági növekedés hajtóereje 2000-ben is az export volt, melynek volumene éves szinten 21,7%-kal haladta meg az előző évi szintet. A kivitel növekedését segítette az Európai Unióban tapasztalt fellendülés, valamint az euro – és vele együtt a forint – árfolyamának alakulása is.

Az export árualapját elsősorban az ipari termelés 18,3%-os bővülése teremtette meg. Ezen belül kiemelkedő a gépipar mintegy 35%-os növekedése, melynek részesedése a teljes árukivitelben elérte a 60%-ot. Pozitív változás a korábbiakhoz képest az ipar belföldi értékesítésének 9%-os bővülése (1999-ben 1,4%), ugyanakkor az exportértékesítés is 23%-ról 27,4%-ra gyorsult. Az építőipar fejlődésében kevésbé mutatkoztak a konjunkturális fellendülés jelei, mint az iparban, bár a 6% körüli volumen-növekedés nem lebecsülendő. A lakásépítés támogatási rendszerének változása csak az elkövetkező években lesz számottevő hatással az építőipari termelés növekedésére. A mezőgazdasági termelés csökkenését a 2000. év folyamán sem sikerült megállítani.

A GDP belföldi felhasználása 4,5%-kal nőtt 2000-ben. A nemzetgazdasági beruházások volumene 6,6%-kal haladta meg az előző évi szintet. A háztartások fogyasztása lassuló ütemben, 3,3%-kal, bruttó megtakarítása 16%-kal volt magasabb az 1999. évinél. Az alkalmazásban állók bruttó havi

átlagkeresete 13,5%-kal, nettó átlagkeresete 11,4%-kal haladta meg az egy évvel korábbit. Mivel az éves átlagos infláció mindössze 0,2 százalékponttal lett alacsonyabb, mint egy évvel korábban, a reálkeresetek szerényebben, 1,5%-kal emelkedtek. Az infláció csökkenésének öt éve tartó trendje 2000-ben is folytatódott, bár mértéke erősen lelassult. Az éves átlagos index 10,0%-ról 9,8%-ra, a 12 havi fogyasztói árváltozás decemberre 11,2%-ról 10,1%-ra mérséklődött.

2000-ben a gazdasági folyamatok alakulását stabil külső és belső egyensúly jellemezte.

Az államháztartás hiánya 449 milliárd forint lett, ami lényegesen nem tér el az előző évitől, de a GDP arányában kifejezve 3,7%-ról 3,5%-ra csökkent. A központi költségvetés 369 milliárd forintos deficittel zárta az évet, amely mintegy 30 milliárddal több, mint egy évvel korábban. A hiány jelentős része az év végi rendkívüli kormányzati kiadások felfutásának következtében alakult ki.

A külkereskedelmi áruforgalom hiánya 2000-ben 1 milliárd dollárral meghaladta az előző évit, s az év végére 3.988 milliárd USD-ra emelkedett. A külkereskedelmi forgalom dollárban kimutatott értéke 2000-ben export oldalon 12,3%-kal, import oldalon 14,5%-kal növekedett. Az euroban mért adatok – az euro jelentős gyengülése következtében – jóval kedvezőtlenebb képet mutatnak: a mérleghiány 2,8 milliárd euróra emelkedett. A mérleghiány nemcsak abszolút összegében, hanem az exporthoz viszonyított arányában is emelkedő tendenciát mutat.

A folyó fizetési mérleg hiánya 2000-ben 1,6 milliárd eurót tett ki, mintegy 400 millióval kevesebbet, mint egy évvel korábban. Az év egészében igen kedvező egyenleg a fizetési mérleg összetevőinek ellentétes irányú változásának eredőjeként alakult ki. A szolgáltatások és a viszonzatlan folyó átutalások aktívuma dinamikusán, az árudeviza-forgalom és a jövedelmek passzívuma mérsékeltebben emelkedett, mint az előző évben. A szolgáltatások bevételének növekménye mintegy háromnegyed részben a turizmusból származott.

Az ún. nem adósság generáló nettó tőkebeáramlás működő tőke és portfólió befektetések formájában nettó 474 millió

MAKROGAZDASÁGI KERETEK

euro bevételt mutatott, ami egy ötöde az egy évvel korábinak. Az ország külső bruttó adósságállománya (tulajdonosi hitelekkel) 4 milliárd euroval 33,1 milliárdra, a nettó adósság mindössze 0,9 milliárd euroval, 12,2 milliárdra emelkedett. A nemzetközi tartalékok 12,1 milliárd euró tettek ki az év végén.

MONETÁRIS POLITIKA

A monetáris politika 2000-ben a rendelkezésére álló eszközeivel támogatta az infláció csökkenését, a kormány által kitűzött inflációs cél elérését azonban csak meghatározott feltételek esetén tartotta megvalósíthatónak. A jegybank eszköztára lényeges változáson ment keresztül. A módosítások célja az eszköztár egyszerűbbé és piacconformabbá tétele volt.

2000-ben az árfolyam rendszerben két érdemi lépés történt. Januártól a forint árfolyamszintjét meghatározó valutakosárból kikerült a dollár, így a bejelentett havi leértékelés kizárólag az eurohoz képesti változást jelzi. A forint csúszó leértékelésének havi mértéke 0,4%-ról 2000. április 1-jétől 0,3%-ra csökkent. Az év folyamán az árfolyam ingadozási sáv szélesítésre várakozó spekulatív tőkebeáramlás, valamint az infláció mérséklődésének megtorpanása további árfolyam módosítást nem tett lehetővé. A forint az év egészében az árfolyamsávon belül, annak is többnyire az erősebbik szélén helyezkedett el.

A jegybank kamatpolitikáját az év folyamán a pénz- és tőkepiaci folyamatok alakulásához igazította. Az év eleji gyors kamatesést később enyhébb mérséklődés követte, majd az ősztől ismét emelkedett a kamatszint. A jegybanki alapkamat az év folyamán három lépésben 14,5%-ról 11%-ra csökkent. A monetáris szabályozás irányadónak tekintett kéthetes futamidejű betéti kamata az első negyedévben 14,25%-ról 3 százalékponttal 11,25%-ra mérséklődött. Az overnight kamatfolyosó változatlanul hagyása mellett az aktív oldali kamatok is ez idő alatt 3 százalékponttal csökkentek. Az infláció mérséklődésének megtorpanása az 1999-ben megemelkedett reálkamatoakat 2000 közepére 2%, majd szeptemberre 1% közelébe szorította. Az év októberében az árszínvonal emelkedése szükségessé tette a nominális kamatok 100 bázispontos egyszeri emelését.

Márciusban a jegybank új konstrukciót (3 hónapos betét) vezetett be, melynek célja a piaci kamatok stabilizálása, a kéthetes betétnél hosszabb futamidejű instrumentum kialakítása, továbbá a hozamgörbe alakulásának befolyásolása volt.

2000. július 1-jétől a kötelező tartalékszabályozás alapvetően megváltozott. Az új szabályok egyaránt érintették a kötelező tartalék alapját, a teljesítéshez igénybe vehető eszközök körét és a nominális tartalékráta mértékét. Július 1-jétől tartalékköteles lett a külföldről származó egy éven belüli források 50%-a, a forintpénztár állománynak csak 50%-át lehet figyelembe venni a tartalékolási kötelezettség teljesítésénél, továbbá a nominális ráta 12%-ról 11%-ra csökkent. A módosítások eredményeként mérséklődött a forintforrásokat terhelő jövedelem-elvonás, ami ugyanakkor a rövid devizaforrásokat is terheli. Ezzel egyidejűleg a devizaforrások után elhelyezett tartalékokra első lépésben 0,5 százalékponttal, majd 1,5 százalékponttal több kamatot fizetett, illetve fizet az MNB, mint a forint források tartalékára.

Az állampapír piaci hozamok a rövidebb lejáratokon 12,4%-ról decemberre 11–11,5%-ra csökkentek. Az év első felében 10,5% alatti hozamok is megjelentek, de októberre ismét az év eleji szint közelébe emelkedtek a referencia hozamok. A kamatszint ingadozás főleg a rövidebb lejáratokat jellemezte, a hosszabb távú államkötvények kamata 8-9% között ingadozott, a hozamgörbe inverz jellege lényegében nem változott.

SZABÁLYOZÓ RENDSZER

A 2000. évre várt nagyobb törvényi változások közül csak az új hitelintézeti törvény elfogadása valósult meg, a befektetési törvénycsomag előkészítése nem fejeződött be. A tervezett devizaliberalizációs változtatások sem valósultak meg.

Új hitelintézeti törvény

Az új törvényre egyrészt a pénzügyi rendszer megváltozása miatt, másrészt az EU-csatlakozást előkészítő jogharmonizációs folyamat részeként volt szükség. A törvénymódosításba ezért már a csatlakozáskor hatályba lépő cikkelyeket is beépítették. Az EU-csatlakozással kapcsolatban a törvény célja, hogy a magyar szabályozás ne legyen szigorúbb az EU-belinél, így ne jelentsen versenyhátrányt a hazai pénzintézetek számára.

A módosítás lényeges elemei:

- az ország EU-csatlakozásának időpontjában megszűnik az anonim számlák nyitásának, anonim betétek elhelyezésének a lehetősége. A már megnyitott betétek azonban továbbra is megmaradnak, határidő nélkül kifuthatnak,

MAKROGAZDASÁGI KERETEK

- bevezeti a konszolidált felügyeletet, amely kiterjed a határon átnyúló szolgáltatások felügyeletére is,
- elhárítja az akadályt a nem pénzügyi vállalkozások saját tőkéit meghaladó mértékű nyilvános kötvénykibocsátása elől, a korlátokat külön jogszabály fogja tartalmazni,
- az ország EU-csatlakozásakor a betétbiztosítás határát 6 millió forintra emeli, az 1 millió forinton felüli részre 10%-os önrészt rendel el,
- pontosítja a fogyasztóvédelmi szabályozást a fogyasztási hiteleknel.

Lakásfinanszírozás támogatása

Az új lakástámogatási rendszer 2000. évben életbe lépett legfontosabb változásai:

- bevezették az általánosan igénybe vehető kamattámogatást, amely a hitelek finanszírozására kibocsátott jelzáloglevelek kamattámogatásával valósul meg. A támogatás legfeljebb 30 millió forintos hitelösszegig és legfeljebb öt évig vehető igénybe. A támogatás mértéke eredetileg 3 százalékpont volt, amely 2001-ben 4,5 százalékpontra emelkedett, ugyanakkor a futamidő is 10 évre növekedett,
- a fiatal házások és gyermeket nevelők részére kiegészítő kamattámogatást vezettek be, amelyet tíz évig lehet igénybe venni, és a fizetendő kamat a felmerült költségekkel együtt nem haladhatja meg a 8%-ot. A felvehető hitelösszeg eredetileg 8 millió forint volt, amely 2000. július 1-jétől 10 millió forintra emelkedett,
- a települési önkormányzatok számára 2000. július 1-jétől pályázati úton elérhető vissza nem térítendő támogatást nyújt a Kormány bérlakás állományuk növelése érdekében.

NEMZETKÖZI GAZDASÁG

A 2000. év a világgazdasági fejlődés konjunkturális fellendülésének éve volt szinte valamennyi régióban. A GDP növekedése az elmúlt 15 év legmagasabb szintjét érte el, átlagosan 4,6%-ot. A fejlődő országok együttes növekedési rátája jóval meghaladta az 5%-ot, de a fejlett világ is dinamikus – átlagosan 4% körül – fejlődött. A világ árukereskedelmének volumene 11%-kal emelkedett.

Az Európai Unióban az 1999 második felében felgyorsult gazdasági növekedés 2000 közepén érte el csúcspontját, megközelítve a 4%-ot, s az éves átlagos növekedés is 3,4%-os volt. Az euro régió növekedése még ennél is magasabbra emelkedett, ami az elmúlt 10 év legkiemelkedőbb eredménye. Az év folyamán az EU gazdaságát ellentétes hatások érték. A növekedést serkentette a kedvező külső konjunktúra, a növekvő külpiaci kereslet, a folyamatosan leértékelődő euro, a dinamikus emelkedő beruházások és az élénk fogyasztás. A magasra szökött olajárak és az ECB infláció ellenes kamatpolitikája ugyanakkor hűtötte a konjunktúrát. Az olajárak világméretű emelkedése a nyugat-európai országok árszínvonal-emelkedésében is éreztette hatását. A fogyasztói árak az EU-ban 2000-ben átlagosan 2,1%-kal (1999-ben 1,2%) az EMU-ban 2,3%-kal (1999-ben 1,1%) növekedtek.

Az Egyesült Államok négy éve tartó, 4% feletti gazdasági növekedése tovább gyorsult 2000-ben, s megközelítette az 5%-ot. A fellendülés motorja a fogyasztói kereslet, a termelékenység és az IT szektorban jelentkező élénk beruházási tevékenység volt. Az USA tartós expanziója alapvetően a termelékenység növekedésére épült, azonban a folyamat jelentős egyensúlytalansági következményeket vont maga után: a folyó fizetési mérleg folyamatosan romlott, 2000-ben GDP arányosan 4,3% volt, a háztartások és a vállalkozások erősen eladósodtak, a részvényárfolyamok pedig túlértékeltté váltak.

Közép- és Kelet-Európa gazdaságaira kedvező hatással volt a világgazdasági, illetve a nyugat-európai fellendülés. A gazdasági növekedés az élenjáró átalakuló országok többségében felgyorsult. Lengyelországban 5, Csehországban 2,5 és már Szlovákiában is 2 százalék körüli növekedés tapasztalható. A bolgár gazdaság sikeres évet zárt 2000-ben. Bár az infláció ismét felgyorsult és a munkanélküliség magas szinten stabilizálódott, 5% körüli a GDP növekedése, és stabil az ország fizetési pozíciója is.

A FÁK országok mindegyikében növekedett a gazdaság az elmúlt évben. A növekedés hajtóereje szinte minden országban az ipari termelés és a beruházások élénkülése volt. Oroszországban az ipari termelés növekedése 9%-ot, a GDP dinamikája 7,7%-ot ért el. A külső és belső egyensúly javult, a folyó fizetési mérleg többlete GDP arányosan 18% körüli volt. A krónikus deficit költségtetés 2000 első felében GDP arányosan szintén 4% többletet mutatott, az éves átlagos infláció 37%-ról 21%-ra mérséklődött.